

Redőtlenítés

„Ébren a honfigond virrasztva mécsel,
Homlokra összébb gyűjti a redőt.”
(Arany János: Magányban)

Mi okozza homlokomon a legnagyobb redőt? Természetesen Trianon. Százöt éves fájdalom. A külföldiek csodálkoznak: ennyi idő sem volt elég, hogy elfelejtsétek? Nem idő kérdése.

Juhász Gyula szerint: „*Nem kell beszélni róla sohasem, / de mindig, mindig gondoljunk reá.*” Miért ellenezte, hogy beszéljünk Trianonról? Talán elege lett a sok üres, „hazaffyas” szólamból? De megtapasztaltuk, hogy ha nem beszélünk az újabb nemzedékeknek róla (mert az nem felel meg a proletár internacionalizmus gulágos parancsának), akkor egyre kevesebben gondolnak rá.

Többnyire felejtés helyett görcsösen ragaszkodunk – élünk bár a határ bármelyik oldalán – trianoni fájdalomunkhoz, mint drága kincsünkhöz. Ennyi maradt a régi országból. A teher, amelyet hordozunk, bénít. Nem egyenletesen oszlik meg: az idegen állampolgárrá kényszerítetteknek aránytalanul több jut belőle, mint az anyaországban élőknek.

Az idő nagyot változott száz év alatt. Van értelme feltenni a kérdést: Lehet-e úgy élni a Kárpátok között, mintha Trianon nem lett volna? Ennek egyik módja a *felejtés*. Negyven évig ezzel próbálkoztak a Moszkvától függők. Ám öncsonkítás kilépni nemzeted múltjából. Hitler számtalan égbekiáltó bűne elfedi, hogy a nemzetiszocializmus sokak szemében beszennyezte a nemzeti szót. Pedig nemzethez tartozás nélkül tengő-lengő, gyökértelen az ember. Ugyancsak bajjal jár, ha a sült galambra várunk, azaz egy nagyhatalomra, hogy vállalja fel ügyünket, és tegyen igazságot. Nem kérek belőle. Egy marosvásárhelyi orvosnő mondta: gyönyörű volt *az a négy év*, de bár ne lett volna. Azóta ugyanis jobban fáj, magyarázta.

Sem a kesergés, sem a felejtés, sem a nagyhatalmak kegyének elvtelen keresése nem megoldás. Olykor a rosszkedvűségünk, a kudarcél-

mények sora miatt kételkedni kezdünk: van-e megoldás egyáltalán? Van, bár nem bevonulá-sos, nem feldíszített diadalkapus változat. Nem területet követelünk, hanem egyénnek és közösségnek emberi jogokat.

Induljunk ki a mai helyzetből. A Magyarországot körülvevő államok két kivétellel az Európai Unió tagjai. Ezekbe határellenőrzés nélkül utazhatunk. (Reménykedünk, hogy Szerbia is előbb-utóbb ebbe a körbe fog tartozni, de már most is más a légkör, mint néhány évtizede.) Ott lakásunk, vállalkozásunk is lehet. Ha ott élünk, gyermekeinket akár magyarországi iskolában is taníttathatjuk.

Mindez nem azt jelenti, hogy minden rendben volna. Radikális magyargyűlölők mindenütt vannak. Féken tartani őket a saját kormányuk feladata, sőt érdeke. Az ukrán helyzetről: a kormányközi kapcsolat ellenséges. Mégis hihetetlen mennyiségű ún. humanitárius segély áramlik Magyarországról Ukrajnába, és nem csak a kárpátaljai magyarokhoz. E segélyek részben állami forrásból, de nem kis részben magánszemélyektől származnak.

A magyar kormány komolyan veszi a szomszédságpolitikát. Még Romániával is léteznek kölcsönös előnyökkel járó kapcsolataink, noha most ott Ukrajna után a legdurvább a magyarellenesekek hangja. A jelenlegi helyzet egy táborba szólítja a közép-európai nemzeteket. Van, ahol a kormány érzékeli ezt, sajnos van, ahol nem. A közös érdeket három síkban észlelhetjük. A trianoni döntőnkök nem fogták fel, hogy egy Monarchia méretű közép-európai nagyhatalomra nekik is szükségük van, hanem szétszabdalták szinte életképtelen, a nemzetközi versenyben alig jelentős kis államokra. Ám ha összefogunk, akkor mint piaccal és mint termelővel is számolni kell velünk. Legyünk közösen nagyok! Ez az első sík. A második az Európa-politika. Több mint húsz éve

tagok vagyunk, de csak papíron egyenrangúak. Brüsszel előszeretettel ugráltat(na), és nem csak bennünket, magyarokat. Az európai egységre hivatkozva saját ideológiájukat kényszerítik ránk (abortusz, eutanázia, genderelmélet), s ennek csak együtt tudunk ellenállni. Ehhez csatlakozik a harmadik szint: a keresztény kultúra védelme.

E három területen a sikeres kormányközi együttműködés még nem oldja meg a kisebbségi lét minden problémáját. Az elmúlt száz évben nemcsak országhatárokat vontak meg, nemcsak őrtornyokat állítottak, hanem az együtt élő közösségek közé is falakat húztak. Ráadásul gátlástalanul hamisították a történelmet. Most tehát, ha tejesztvéri kapcsolatokat (Németh László) akarunk, akkor meg kell ismernünk egymást, és hamisítás nélkül a közös múltunkat. Közhely talán, de igaz: akit nem ismerünk, nem is szerethetünk. Nekünk, magyaroknak keserves feladat, hogy nemcsak el kell viselnünk a trianoni csapást, hanem fel kell ismernünk, hogy mi is hibáztunk. Ezekért a hibákért a keresztény erkölcsi parancsnak megfelelően bocsánatot kell kérnünk, és a rajtunk ejtett sebeket meg kell bocsátanunk.

Az evangélium szellemében egyoldalú megbocsátás is elképzelhető, de tartós eredmény csak akkor lesz, hogy a megbékélésre a másik félnek is van igénye. Annak érzékeltetésére, hogy ez lehetséges, álljon itt Ján Čarnogurský volt szlovák párt- és miniszterelnök imájának egy részlete: **„Bocsánatot kérünk a másik nemzet ellen elkövetett gyűlöletkeltés, üldözés, kitelepítés, elnemzetlenítés, a kegyetlenkedés, a bebörtönzések, kínzások, kivégzések, az agresszió, az erőszak, árulás, a megosztottság és az igazságtalanság bármilyen formájában elkövetett bűneinkért.”**

Trianon megtörtént, a régi időket nem hozhatjuk vissza. A Kárpát-medence lakóit azonban semmi külső erő nem gátolja abban, hogy egymást meg- és elismerjék, megbecsüljék, és összefogással egymást erősítsék ebben a józan eszét elvesztett világban. Aki nem csak hébe-hóba mormol el egy Miatyánkot, az tudja, hogy Isten úgy bocsátja meg a mi bűneinket, ahogy mi megbocsátjuk másokét. A Kárpát-medencei megbékélés így az örök élet felé is megnyitja az utat. Homlokunkon simulnak a redők.

Pio atya üzenete